

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	22. III	20 17	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-3/17-2		
VEZA:			
EPA:	102 XXVI		
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-624
Podgorica, 20. mart 2017. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 10. marta 2017. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNOM PRISTUPU INFORMACIJAMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su prof. mr JANKO LJUMOVIĆ, ministar kulture i ŽELJKO RUTOVIĆ, generalni direktor Direktorata za medije.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

**CRNA GORA
MINISTARSTVO KULTURE**

PREDLOG

**Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNOM PRISTUPU
INFORMACIJAMA**

Podgorica, mart 2017.godine

**Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SLOBODNOM PRISTUPU
INFORMACIJAMA**

Član 1

U Zakonu o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list CG", broj 44/12), u članu 1 poslije riječi: „informacijama“ dodaju se riječi: „i ponovnu upotrebu informacija“.

Član 2

Poslije člana 3 dodaje se novi član koji glasi:

„Ponovna upotreba informacija
Član 3a

Svako domaće i strano, fizičko i pravno lice ima pravo na ponovnu upotrebu informacija u skladu sa ovim zakonom.

Ponovna upotreba informacija, u smislu ovog zakona, je upotreba informacija koje su u posjedu organa vlasti, u komercijalne i nekomercijalne namjene, različite od početne namjene za koju su te informacije nastale.

Pravo na ponovnu upotrebu informacija ima i organ vlasti kada te podatke upotrebljava za obavljanje komercijalnih djelatnosti koje nijesu djelatnosti od javnog interesa, pod jednakim uslovima i uz istu naknadu kao i drugi korisnici prava na ponovnu upotrebu informacija.“

Član 3

U članu 6 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Organi vlasti dužni su da svakom fizičkom i pravnom licu omoguće ponovnu upotrebu informacija uz istu naknadu i pod jednakim uslovima, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.“

Član 4

U članu 9 stav 1 poslije tačke 8 dodaju se četiri nove tačke koje glase:

9) **mašinski čitljiv format** je format informacije strukturiran na način da softverska aplikacija može lako identifikovati, prepoznati i preuzeti podatke sadržane u tom dokumentu uključujući pojedinačne podatke i njihovu strukturu;

10) **otvoreni format** je format dokumenta koji je nezavisan od korišćene platforme i dostupan javnosti bez ograničenja koje bi spriječilo ponovnu upotrebu informacija;

11) **otvoreni standard** je standard u pisanom obliku koji detaljno određuje specifikacije zahtjeva za osiguravanje interoperabilnosti softvera;

12) **metapodatak** je informacija o izvoru podatka, odnosno podatak o drugom podatku u digitalnom obliku.“

Član 5

Naziv poglavlja II mijenja se i glasi:

“ II PRISTUP INFORMACIJAMA I PONOVA UPOTREBA INFORMACIJA ”

Član 6

U nazivu člana i u članu 10 poslije riječi „informacijama“ dodaju se riječi: „odnosno ponovna upotreba informacija“.

Član 7

Poslije člana 12 dodaje se novi član koji glasi:

„Objavljivanje informacija u otvorenom formatu
Član 12a

Organ vlasti dužan je da informacije za ponovnu upotrebu objavljuje u otvorenom formatu, na podportalu portala elektronske uprave koji čini jedinstveni portal i centralnu tačku pristupa organima vlasti, i dostupan je korisnicima 24 časa dnevno sedam dana u nedelji.

Organ vlasti dužan je da na način koji omogućava lako pretraživanje, informacije iz stava 1 ovog člana, objavi zajedno sa metapodacima, u mašinski čitljivom i otvorenom formatu, u skladu sa otvorenim standardima.

Organ državne uprave nadležan za poslove elektronske uprave prati objavljivanje informacija iz st. 1 i 2 ovog člana.

Način objavljivanja informacija u otvorenom formatu propisuje organ državne uprave nadležan za poslove elektronske uprave.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, biblioteke, muzeji i arhivi mogu uspostavljati posebne portale preko kojih se obezbjeđuje ponovna upotreba posebnih vrsta informacija u njihovom posjedu.”

Član 8

U članu 14 stav 1 tačka 5 riječi: „i poslovnu“ zamjenjuje se riječima: „kao i na poslovnu“.

Član 9

U nazivu poglavlja III poslije riječi “INFORMACIJAMA“ dodaju se riječi: „I PONOVNU UPOTREBU INFORMACIJA“

Član 10

U članu 19 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Zahtjev za ponovnu upotrebu informacija, pored podataka iz stava 1 ovog člana, sadrži informacije koje podnosilac zahtjeva želi da koristi za ponovnu upotrebu, format i način na koji želi da primi informacije, kao i namjenu korišćenja informacija (komercijalna ili nekomercijalna namjena).”

U stavu 3 poslije riječi “informaciji” dodaju se riječi: “odnosno ponovnu upotrebu informacija”.

Dosadašnji stav 2 i 3 postaju stav 3 i 4.

Član 11

Poslije člana 22 dodaje se novi član koji glasi:

„Dozvola za ponovnu upotrebu informacija
Član 22a

Organ vlasti dužan je da podnosiocu zahtjeva dostavi tražene informacije, bez ograničenja, u otvorenom formatu, radi ponovne upotrebe.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organ vlasti može, ako to priroda informacije zahtijeva, da ponovnu upotrebu informacija dozvoli uz posebne uslove.

Dozvola za ponovnu upotrebu informacija iz stava 2 ovog člana, ne smije ograničavati ponovnu upotrebu informacija, kao ni konkurenciju na tržištu i ne smije da sadrži uslove koji su diskriminatorni za iste ili slične vrste informacija, odnosno za komercijalnu ili nekomercijalnu namjenu.

Vrste i sadržaj dozvola kojima se utvrđuju uslovi za ponovnu upotrebu informacija uređuju se propisom organa državne uprave nadležnog za pristup informacijama u posjedu organa vlasti.

Organ vlasti dužan je da na svojoj internet stranici objavi dozvole kojima određuje uslove za ponovnu upotrebu informacija.”

Član 12

Poslije člana 27 dodaje se novi član koji glasi:

„Isključiva prava u postupku za ponovnu upotrebu informacija
Član 27a

Organ vlasti ne smije ugovorom, drugim sporazumom ili odlukom odobriti podnosiocu zahtjeva ponovnu upotrebu informacija koja bi spriječila ponovnu upotrebu tih informacija od strane drugih korisnika, osim ako je to potrebno za obavljanje djelatnosti od javnog interesa.

Ugovor, drugi sporazum ili odluka kojim se odobrava isključivo pravo na ponovnu upotrebu informacija za obavljanje djelatnosti od javnog interesa, po pravilu se zaključuje, odnosno donosi na period do tri godine, odnosno period do deset godina, ako se to isključivo pravo odnosi na digitalizaciju informacija u oblasti kulture.

Ugovor, drugi sporazum ili odluku kojim odobrava isključivo pravo na ponovnu upotrebu informacija iz stava 2 ovog člana, organ vlasti dužan je da dostavi nezavisnom nadzornom organu nadležnom za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama (u daljem tekstu: Agencija), u roku od 15 dana od dana zaključivanja, odnosno donošenja.

Agencija je dužna da provjerava opravdanost razloga za odobrenje isključivog prava iz stava 2 ovog člana, najmanje jednom u tri godine, odnosno deset godina, ako se isključivo pravo odnosi na digitalizaciju informacija u oblasti kulture.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, ako se isključivo pravo na digitalizaciju informacija u oblasti kulture daje na period duži od deset godina, opravdanost razloga za dodjelu tog isključivog prava Agencija razmatra u jedanaestoj godini, a zatim svakih sedam godina trajanja ugovora, drugih sporazuma ili odluke kojim je to pravo dato.

Lice kome je dato isključivo pravo koje se odnosi na digitalizaciju informacija iz oblasti kulture dužno je da davaocu tog prava, bez naknade, preda primjerak digitalizovanih informacija iz oblasti kulture koji je dostupan za ponovnu upotrebu nakon isteka vremena na koji je isključivo pravo dato.

Agencija je dužna da vodi evidenciju ugovora, drugih sporazuma i odluka iz stava 3 ovog člana.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 7 ovog člana, bliže se uređuje aktom organa državne uprave nadležnog za pristup informacijama u posjedu organa vlasti.“

Član 13

U članu 29 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Organ vlasti odbiće zahtjev za ponovnu upotrebu informacija, ako:

- 1) postupanje po zahtjevu podrazumijeva ili zahtijeva obavezu sačinjavanja nove informacije, prilagođavanja ili izdvajanja dijela informacije;
- 2) postupanje po zahtjevu podrazumijeva ili zahtijeva nastavak izrade ili čuvanje informacije radi ponovne upotrebe;
- 3) je pristup informaciji ograničen u skladu sa čl. 14 i 15 ovog zakona;
- 4) su predmet ponovne upotrebe statistički povjerljive informacije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zvanična statistika;
- 5) za pristup toj informaciji podnosilac zahtjeva mora da dokaže postojanje posebnog pravnog interesa;
- 6) su predmet ponovne upotrebe djelovi informacije koji samo sadrže logotipe, grb ili oznaku;
- 7) su predmet ponovne upotrebe informacije koje su u posjedu obrazovnih i naučno-istraživačkih ustanova, kao što su škole i univerziteti, organizacije osnovane u svrhu prenosa rezultata istraživanja, osim informacija u posjedu biblioteka ustanova visokog obrazovanja;
- 8) su predmet ponovne upotrebe informacije koje posjeduju ustanove kulture, osim biblioteka, muzeja i arhiva;
- 9) se ponovnom upotrebom informacije povređuje pravo intelektualne svojine;
- 10) te informacije nijesu nastale u okviru djelovanja organa vlasti od koga se taj podatak traži.

Ako organ vlasti odbije zahtjev za ponovnu upotrebu informacija zbog zaštite prava intelektualne svojine, dužan je da obavijesti podnosioca zahtjeva o nosiocu prava intelektualne svojine, ako je poznat, odnosno nosiocu licence od kojeg je organ vlasti dobio tu informaciju.”

Član 14

U članu 30 stav 1 riječi: „pristup informaciji“ zamjenjuju se rječima: „pristup informaciji ili ponovnu upotrebu informacija“, a poslije riječi: „traženoj informaciji“ dodaju se zarez i riječi: „odnosno ponovnu upotrebu informacija“.

Poslije stava 2 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Rješenje kojim se dozvoljava ponovna upotreba informacija, pored podataka iz stava 2 ovog člana, može da sadrži i vrstu dozvole u skladu sa članom 22a ovog zakona”.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, dozvola za ponovnu upotrebu informacija dostavlja se u prilogu rješenja kojim se dozvoljava ponovna upotreba informacija.“

U stavu 3 riječi: „pristup informaciji“ zamjenjuju se riječima: „pristup informaciji, odnosno ponovnu upotrebu informacija“, a riječi: „traženoj informaciji“ zamjenjuju se riječima: „traženoj informaciji, odnosno ponovna upotreba informacija.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 5.

Član 15

U članu 31 stav 1 poslije riječi: „pristup informaciji“ dodaju se riječi: „odnosno ponovnu upotrebu informacija“.

Član 16

Poslije člana 33 dodaje se novi član koji glasi:

„Dodatni troškovi Član 33a

Organ vlasti može podnosiocu zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija da naplati dodatne troškove, ako:

- 1) se organ vlasti većinski finansira iz sopstvenih prihoda;
- 2) podnosilac zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija traži informacije od kojih organ vlasti ubira prihode kojima pokriva troškove izrade, kopiranja i distribucije tih informacija.

Troškove iz stava 1 ovog člana, organ vlasti određuje na osnovu kriterijuma za obračun dodatnih troškova ponovne upotrebe informacija koji se utvrđuju propisom organa državne uprave nadležnog za pristup informacijama u posjedu organa vlasti.

Ukupni godišnji prihod organa vlasti ostvaren po osnovu naknade troškova iz stava 1 ovog člana, ne smije da prelazi troškove izrade, kopiranja i distribucije informacija, uključujući razuman povraćaj njihovog ulaganja.

Organ vlasti dužan je da redovno, a najmanje jednom godišnje, putem svoje internet stranice, informiše korisnike ponovne upotrebe informacija o kriterijumima za naplatu troškova, kao i stvarno naplaćenom iznosu troškova ponovne upotrebe informacija na godišnjem nivou.

Odredbe stava 1 do 4 ovog člana primjenjuju se i na biblioteke, uključujući biblioteke ustanova visokog obrazovanja, muzeje i arhive, pod uslovom da posebni troškovi nijesu utvrđeni propisom iz člana 33 stav 2 ovog zakona.”

Član 17

U članu 34 stav 1 riječi: „nezavisnom nadzornom organu nadležnom za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama, Agenciji za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama (u daljem tekstu: Agencija)“ zamjenjuju se riječju „Agenciji“.

Član 18

Poslije člana 38 dodaje se novi član koji glasi:

„Primjena
Član 38a

Odredbe čl. 18, 20, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42 i 43 ovog zakona, koje se odnose na postupak za pristup informacijama primjenjuju se i na postupak za ponovnu upotrebu informacija.“

Član 19

U članu 39 stav 1 tač. 4 i 5 riječi: „sistema pristupa informacijama“ zamjenjuju se riječima : „ sistema pristupa informacijama i ponovne upotrebe informacija“.

Poslije tačke 5 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„5a) vodi i redovno ažurira evidenciju o svim odobrenim isključivim pravima za ponovnu upotrebu informacija;

5b) provjerava opravdanost razloga za odobrenje isključivog prava na ponovnu upotrebu informacija;“.

Član 20

Poslije člana 43 dodaje se novi član koji glasi:

„Dostavljanje izvještaja Evropskoj komisiji
Član 43a

Organ državne uprave nadležan za poslove javne uprave svake tri godine izvještava Evropsku komisiju o dostupnosti informacija iz javnog sektora za ponovnu upotrebu, i o uslovima pod kojima se one stavljaju na raspolaganje, naplati troškova kao i o postupcima pravne zaštite.

Izvještaj se objavljuje na internet stranici organa državne uprave nadležnog za poslove javne uprave.“

Član 21

U članu 44 riječi: “pristup informaciji” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: “pristup informaciji ili ponovnu upotrebu informacija”, u odgovarajućem padežu.

Član 22

U članu 47 stav 1 poslije tačke 8 dodaje se nova tačka koja glasi:

„8a) ne objavi na svojoj internet stranici dozvole kojima određuje uslove za ponovnu upotrebu informacija (član 22a stav 5);“.

Poslije tačke 9 dodaje se nova tačka koja glasi:

„9a) odbije zahtjev za ponovnu upotrebu informacija zbog zaštite prava intelektualne svojine, a podnosioca zahtjeva ne obavijesti o nosiocu prava intelektualne svojine, ako je poznat, odnosno nosiocu licence od kojeg je organ vlasti dobio tu informaciju (član 29 stav 3)“.

Tačka 10 mijenja se i glasi:

„10) o zahtjevu za pristup informaciji, odnosno ponovnu upotrebu informacija ne donese rješenje i ne dostavi ga podnosiocu zahtjeva, u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva (član 31 stav 1);“.

Poslije tačke 12 dodaje se nova tačka koja glasi:

12a) redovno, a najmanje jednom godišnje, putem svoje internet stranice ne informiše korisnike ponovne upotrebe informacija o kriterijumima za naplatu troškova, kao i stvarno naplaćenom iznosu troškova ponovne upotrebe informacijama na godišnjem nivou (član 33a stav 4);”

Član 23

Poslije člana 50 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za donošenje podzakonskog akta
Član 50a

Podzakonski akti na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona donijeće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 24

Poslije člana 51 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Rok za upostavljanje podportala portala elektronske uprave
Član 51a

Podportal portala elektronske uprave za objavljivanje informacija u otvorenom formatu, iz člana 12a ovog zakona, uspostaviće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Objavljivanje informacija u mašinski čitljivom formatu
Član 51b

Organi vlasti koji ne posjeduju tehničko - tehnološke uslove za objavljivanje informacija u mašinski čitljivom formatu, dužni su da obezbijede uslove za objavljivanje informacija u mašinski čitljivom formatu do 1. januara 2020. godine.

Trajanje ugovora
Član 51c

Ugovori kojima je dato isključivo pravo na ponovnu upotrebu informacija za obavljanje djelatnosti od javnog interesa, zaključeni do stupanja na snagu ovog zakona, prestaju da važe istekom roka na koji su zaključeni, a najkasnije 18.jula 2043.godine.”

Član 25

Poslije člana 52 dodaje se novi član koji glasi:

„Odložena primjena
Član 52a

Odredba člana 43a ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.”

Član 26

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje, kao i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U okviru pregovaračkog poglavlja 10 – Informaciono društvo i mediji, Crna Gora se obavezala da će, između ostalog, implementirati pravila koja se odnose na ponovnu upotrebu informacija javnog sektora. Standardi u oblasti ponovne upotrebe informacija javnog sektora sadržani su u Direktivi Evropskog parlamenta i Savjeta 2003/98/EZ o ponovnoj upotrebi informacija javnog sektora i Direktivi 2013/37/EU o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj upotrebi informacija javnog sektora. U navedenim dokumentima definisana su pravila koja se odnose na:

- Procedure po zahtjevu za ponovnu upotrebu informacija javnog sektora
- Uslove za ponovnu upotrebu informacija javnog sektora
- Dostupne formate
- Načela prema kojima se utvrđuju troškovi u postupku za ponovnu upotrebu informacija
- Obavezu transparentnosti uslova i standardnih troškova postupka za ponovnu upotrebu informacija
- Formate dozvola za ponovnu upotrebu informacija
- Praktična rješenja
- Zabranu isključivih ugovora
- Zabranu diskriminacije

Razvojem informaciono-komunikacionih tehnologija i sve većom upotrebom interneta od strane građana, digitalni sadržaji, odnosno informacije u elektronskom obliku, dobijaju na značaju zbog mogućnosti lakšeg pronalaženja, brže razmjene i upotrebe. Uporedo sa navedenim, razvijale su se i elektronske aplikacije organa vlasti posredstvom kojih je omogućen online kontakt i saradnja sa građanima, poput portala E-uprave i drugih informaciono-komunikacionih sistema za razmjenu informacija, podataka i dokumenata.

U kontekstu navedenog, a imajući u vidu da su informacije javnog sektora važan resurs za proizvode i usluge sa digitalnim sadržajem, te da, razvojem informacionih tehnologija, njihova uloga dodatno dobija na značaju, stvorila se potreba za implementacijom pravila prema kojima dokumenta u posjedu organa vlasti treba staviti na raspolaganje zainteresovanim korisnicima (građanima, NVO, privrednim društvima) u cilju daljeg slobodnog korišćenja u komercijalne i nekomercijalne svrhe. Poseban značaj upotreba navedenih dokumenata može imati na ekonomski sektor, radi stvaranja dodatne vrijednosti koja može biti komercijalnog ili

nekomercijalnog karaktera, gdje informacije organa vlasti (analize, studije itd.) mogu biti od posebnog značaja za razvoj konkurencije na tržištu, sa posebnim fokusom na razvoj malih i srednjih preduzeća.

Sve navedeno ima za cilj uspostavljanje održivih mehanizama za bržu razmjenu informacija na unutrašnjem tržištu Evropske unije, koje, u skladu sa članom 26 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, predstavlja „prostor bez unutrašnjih granica na kojem je obezbijeđeno slobodno kretanje roba, ljudi, usluga i kapitala u skladu sa odredbama ugovora“.

Institucije Evropske unije kao i veliki broj zemalja EU su, putem portala otvorenih podataka prepoznale sljedeće oblasti kao posebno značajne u kontekstu ostvarivanja prava na ponovnu upotrebu informacija:

- Privreda
- Zapošljavanje
- Obrazovanje
- Nauka
- Životna sredina

Pravo na pristup informacijama – dokumentima organa vlasti pripada kategoriji temeljnih ljudskih prava u funkciji demokratizacije društva i transparentnosti rada organa vlasti. Ponovna upotreba informacija, u odnosu na pravo na pristup informacijama, predstavlja i definiše različit pravni režim, jer se pristupom informacijama ostvaruje pravo javnosti da zna šta rade organi vlasti, čime se ustanovljava adekvatan pravni mehanizam za demokratsku kontrolu vlasti, dok se pravom na ponovnu upotrebu informacija-dokumenata ide korak dalje i navedene informacije, kao javni resurs, stavljaju na raspolaganje korisnicima radi daljeg, shodno zakonu, slobodnog korišćenja u komercijalne i nekomercijalne svrhe.

Na nivou Evropske unije, navedena pravila su ustanovljena kako bi se prevazišao problem različitih praksi u korišćenju informacija javnog sektora i stvorili uslovi za korišćenje navedenih informacija u njihovom punom kapacitetu. Stoga, cilj implementacije navedenih pravila je harmonizacija unutrašnjih praksi i stvaranje uslova za nesmetano funkcionisanje unutrašnjeg tržišta saglasno pomenutom članu 26 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

Normativni okvir kojim se uređuje ponovna upotreba informacija ima za cilj objektivne i nediskriminatorne uslove sa punom garancijom prava na ponovnu upotrebu informacija u posjedu organa vlasti.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacijama unijete su odredbe Direktive Evropskog parlamenta i Savjeta 2003/98/EZ o ponovnoj upotrebi informacija javnog sektora i Direktive 2013/37/EU o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj upotrebi informacija javnog sektora.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 Predloga zakona predložena je izmjena člana 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl.list CG“, br.44/12) radi proširenja primjene Zakona na oblast ponovne upotrebe informacija u posjedu organa vlasti.

U članu 2 Predloga zakona predložen je novi član 3a kojim se uvodi definicija ponovne upotrebe informacija i korisnika prava na ponovnu upotrebu informacija javnog sektora.

U članu 3 Predloga zakona predložena je izmjena člana 6 kako bi se uvela norma koja ima za cilj zaštitu od diskriminacije u postupcima za ponovnu upotrebu informacija. Navedenim članom je precizirano da se ponovna upotreba informacija ostvaruje pod jednakim uslovima i uz istu naknadu.

U članu 4 Predloga zakona predložena je dopuna člana 9 Zakona kroz definisanje pojmova koji se odnose na oblast ponovne upotrebe podataka, konkretno, termina mašinski čitljiv format, otvoreni format, otvoreni standard i metapodatak.

U članu 5 Predloga zakona predložena je izmjena naziva poglavlja II Zakona o slobodnom pristupu informacijama u cilju usklađivanja sa pravilima o ponovnoj upotrebi informacija.

U članu 7 Predloga zakona predloženo je uvođenje člana 12a koji propisuje obavezu uspostavljanja Portala otvorenog formata kao podsistema portala E-uprave na kojem će organi vlasti proaktivno objavljivati informacije kojima je, po režimu slobodnog pristupa informacijama, pristup dozvoljen. Ti podaci koristiće se besplatno i za ponovnu upotrebu. Portal mora sadržati informacije dostupne za ponovnu upotrebu zajedno sa metapodacima u mašinski čitljivom i otvorenom formatu, u skladu sa otvorenim standardima, na način koji omogućava njihovu lakšu pretragu. To znači da dokumenta moraju biti u standardizovanom tj. mašinski čitljivom formatu, što podrazumijeva da je riječ o formatu strukturiranom na način da ga softverske aplikacije lako prepoznaju i očitaju, a sve u cilju omogućavanja lakšeg pristupa informacijama koje su predmet ponovne upotrebe. Dodatno, dokumenta se, u skladu sa evropskim standardima navedene oblasti, a kako bi se omogućila njihova široka upotreba, moraju objavljivati zajedno sa metapodacima, u otvorenom formatu i u skladu sa otvorenim standardima. Navedena obaveza definisana je Direktivom 2013/37/EU o izmjeni Direktive o ponovnoj upotrebi informacija javnog sektora 2003/98/EZ, a rezultat je ubrzanog razvoja informaciono-komunikacionih tehnologija koje za posljedicu imaju veliki broj platformi za razmjenu informacija. Kako navedene razlike u platformama ne bi bile barijera ponovnoj upotrebi informacija uspostavlja se obaveza za organe vlasti da informacije prilagode opštim standardima.

Shodno izvornoj nadležnosti, Ministarstvo nadležno za poslove javne uprave uspostaviće navedeni Portal i biće zaduženo za njegovo održavanje.

U članu 8 Predloga zakona predložena je dopuna člana 14 stav 1 tačke 5 u dijelu koji se odnosi na zaštitu konkurencije i poslovnu tajnu radi jasnijeg razgraničenja između navedenih pojmova jer je u praksi dolazilo do različitog tumačenja navedenih pojmova od strane institucija.

U članu 9 Predloga zakona predložena je izmjena naziva poglavlja III radi uvođenja ponovne upotrebe informacija.

U članu 10 Predloga zakona predložena je dopuna člana 19 Zakona na način što je precizirano da podnosilac zahtjeva, osim podataka koji su neophodni u postupku za pristup informacijama, u obavezi je da navede da li će informacije koristiti u komercijalne ili

nekomercijalne svrhe. Direktive o ponovnoj upotrebi informacija iz 2003 i 2013.godine prepoznaju ponovnu upotrebu informacija u komercijalne i nekomercijalne svrhe, te je, u skladu sa navedenim, postupak za ponovnu upotrebu informacijama prilagođenim prepoznatim načinima korišćenja informacija. Kako je definisano Direktivom 2003/98/EZ o ponovnoj upotrebi informacija javnog sektora, „uslovi za ponovnu upotrebu informacija trebaju da budu nediskriminirajući“ dok se u nastavku navodi da se time „ne treba sprječavati donošenje različite politike naplate za komercijalnu i nekomercijalnu ponovnu upotrebu“.

U članu 11 Predloga zakona predloženo je uvođenje novog člana 22a kojim se utvrđuju uslovi ponovne upotrebe informacija. U skladu sa Direktivama iz 2003 i 2013.godine precizirano je da organ vlasti, u postupcima za ponovnu upotrebu informacija, podatke dostavlja bez ograničenja i u otvorenom formatu. Dodatno je navedeno da uslovi ne smiju neopravdano ograničavati mogućnost ponovne upotrebe informacija, kao i da se ne smiju koristiti u cilju ograničenja konkurencije na tržištu. Takođe je precizirano da će vrsta i sadržaj dozvola biti uređeni podzakonskim aktom, a organi vlasti su dužni da na svojoj internet stranici objave dozvole kojima određuju uslove za ponovnu upotrebu informacija.

U članu 12 Predloga zakona predlaže se uvođenje člana 27a u cilju preciziranja posebnih situacija u kojima mogu biti odobrena isključiva prava u postupku za ponovnu upotrebu informacija. Navedeni član je usklađen sa članom 11 Direktive 2003/98/EZ i izmjenom člana 11 iz Direktive 2013/37/EU. Ovim članom je precizirano da organ vlasti može odobriti isključivo pravo na ponovnu upotrebu informacija ako je ista potrebna za pružanje javnih usluga ili drugih usluga u javnom interesu. Omogućavanje isključivog prava u svrhu javnog interesa mora biti predmet redovnog monitoringa od strane nezavisnog nadzornog organa (ugovori, sporazumi ili odluke o dodjeli isključivih prava moraju se dostaviti najkasnije u roku od 15 dana od dana zaključivanja odnosno donošenja). Ugovor, drugi sporazum ili odluka kojim se odobrava isključivo pravo na ponovnu upotrebu informacija za obavljanje djelatnosti od javnog interesa, zaključivaće se na period do tri godine, odnosno period do deset godina, ako se to isključivo pravo odnosi na digitalizaciju informacija u oblasti kulture.

U članu 13 Predloga zakona predložena je dopuna člana 29 kojim se propisuju kriterijumi za odbijanje zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija. Navedeni član je usklađen sa članom 1 Direktive 2003/98/EZ i izmjenom člana 1 koja je propisana Direktivom 2013/37/EU o izmjeni Direktive 2003/98/EZ.

U članu 14 Predloga zakona predložena je dopuna člana 30 na način što je izvršeno terminološko usklađivanje sa pravilima o ponovnoj upotrebi informacija kao i precizirana obaveza da rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu za ponovnu upotrebu informacija sadrži vrstu dozvole kojom se utvrđuju uslovi ponovne upotrebe informacija.

U članu 15 Predloga zakona predloženo je usklađivanje člana 31 stav 1 sa pravilima o ponovnoj upotrebi informacija javnog sektora.

U članu 16 Predloga zakona predloženo je uvođenje novog člana 33a kojim se propisuju posebni troškovi koji mogu biti obračunati u postupcima po zahtjevima za ponovnu upotrebu informacija u posjedu biblioteka, muzeja i arhiva. Navedeni član je usklađen sa članom 6 Direktive 2013/37/EU.

U članu 17 Predloga zakona predložena je izmjena člana 34 stav 1 kojim se Agencija za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama (u daljem tekstu: Agencija) zamjenjuje riječju Agencija.

U članu 18 Predloga zakona predloženo je uvođenje novog člana 38a kojim se obezbjeđuje da se primjena članova koji se odnose na postupak za pristup informacijama odnosi i na ponovnu upotrebu informacija.

U članu 19 Predloga zakona predložena je dopuna člana 39 radi uspostavljanja dodatnih nadležnosti Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama. U tom kontekstu je precizirano da će Agencija biti zadužena za vođenje i redovno ažuriranje javno dostupne evidencije o svim odobrenim isključivim pravima za ponovnu upotrebu informacijama. Takođe, Agencija je zadužena da provjerava opravdanost razloga za odobrenje isključivog prava na ponovnu upotrebu informacija.

U članu 20 Predloga zakona predloženo je uvođenje novog člana 43a kojim se predviđa obaveza Ministarstva nadležnog za poslove državne uprave da svake tri godine podnosi izvještaj Evropskoj komisiji o dostupnosti informacija iz javnog sektora za ponovnu upotrebu, kao i o uslovima pod kojima se one stavljaju na raspolaganje, i o postupcima pravne zaštite. Na osnovu tog izvještaja koji će biti dostupan javnosti, država će izvršiti pregled sprovođenja člana 6 Direktive 2013/37/EU, posebno u vezi sa naplatom troškova iznad graničnih.

U članu 21 Predloga zakona predložena je izmjena člana 44 stava 1 Zakona koji se odnosi na sudsku zaštitu kako bi se podnosiocu zahtjeva za ponovnu upotrebu informacija, podjednako kao i podnosiocu zahtjeva za slobodan pristup informacijama, omogućilo pravo na sudsku zaštitu.

U članu 22 Predloga zakona predložena je dopuna člana 47 sa četiri nove tačke kojima se utvrđuju prekršaji za organe vlasti ukoliko postupe suprotno zakonskim obavezama definisanim posebnim poglavljem koje se odnosi na ponovnu upotrebu informacija javnog sektora. Takođe, novim stavom u članu 47 predložen je i prekršaj za korisnike ponovne upotrebe informacija ukoliko upotrijebe informacije protivno definisanim uslovima za ponovnu upotrebu informacija iz člana 22a Nacrta zakona.

U članu 23 Predloga zakona predloženo je uvođenje novog člana 50a kojim se propisuje se da će se podzakonski akti koji se odnose na dozvole i naknadu troškova u postupku za ponovnu upotrebu informacija donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

U članu 24 Predloga zakona uvode se tri nova člana 51a, 51b i 51c. U članu 51a precizirano je da će se Portal otvorenih podataka uspostaviti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona, dok je članom 51b definisan objektivni rok u kojem su organi vlasti dužni da prilagode tehničko-tehnološke uslove za objavljivanje informacija u mašinski čitljivom formatu. U članu 51c izvršeno je usklađivanje Zakona sa članom 11 stav 4 Direktive 2013/37/EU o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj upotrebi informacija javnog sektora vezano za trajanje isključivih ugovora.

U članu 25 Predloga zakona predloženo je uvođenje novog člana 52a kojim se propisuje odložena primjena člana 43a, koji će se primjenjivati od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje zakona u dijelu koji se odnosi na oblast ponovne upotrebe informacija, prema analizi Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, potrebno je ojačati kadrovske i finansijske kapacitete Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, tj. obezbijediti sredstva za angažovanje tri savjetnika i jednog operatora čija bi se zaduženja odnosila na ispunjavanje zakonom definisanih obaveza Agencije u dijelu koji se odnosi na ponovnu upotrebu informacija. Za angažovanje tri savjetnika, potrebno je, na godišnjem nivou, obezbijediti sredstva u iznosu od 32.350 eura, dok je za angažovanje operatora za unos podataka potrebno obezbijediti sredstva u iznosu 5.950 eura na godišnjem nivou.

Takođe, potrebno je obezbijediti sredstva na poziciji Ministarstva javne uprave za centralizovano objavljivanje informacija u otvorenom formatu za potrebe analize postojećeg stanja, uspostavljanje podportala na podportalu eUprava, uređivanje prava korišćenja javno dostupnih podataka u iznosu od 25.000€.